

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОГО ТА МИСЛИВСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Голуб С.М.

Волинський національний університет імені Лесі Українки, sgolub10@ gmail.com

Розвиток екотуризму важливий для кожної країни Європейського Союзу та США, включаючи Україну. Важливим елементом екотуризму в різних країнах є поєднання унікальних екологічних, культурних та історичних шляхів з можливістю для туристів насолоджуватися активним відпочинком у вигляді риболовлі та полювання за умови, що всі ці умови є доступними. Регіон української спільноти багатий природними, культурними та історичними пам'ятками. На жаль, російське вторгнення знищило багато унікальних природних ландшафтів, лісів, мисливських районів та водних екосистем, вбиті люди, а також дикі тварини. Під час війни дуже важко розвивати зелений, мисливський туризм та мисливську галузь, але після війни країна матиме такі можливості. Сьогодні необхідно проаналізувати ситуацію та залучити міжнародний досвід з ефективним управлінням природними ресурсами, лісами та мисливськими районами в процесі реформ. Зелений та мисливський туризм не тільки повинен стати економічно ефективним, але й стабільним підйомом збільшенням населення дикої природи, більш широким використанням мисливських угідь та створення можливостей для відпочинку та духовної реабілітації захисників країни. Розвиток зеленого туризму та полювання не можна поєднувати скрізь, але там, де це можливо, уряд повинен сприяти цьому, внеском у створення привабливого інвестиційного клімату [4].

Україна перебуває в процесі активної інтеграції у глобальну економіку. Це визначить майбутній соціально-економічний розвиток країни. Туристична індустрія стає все більш важливою, але якщо мова йде про рівень розвитку, країна є одним із останніх на світовому ринку. Причинами цього є недосконалість законодавства, відсутність державної допомоги, складна податкова політика та висока ступінь тіньового підходу на ринку туризму [5]. На додаток до згаданих вище причин, анексія Української території Росією у 2014 році, введення карантинних заходів у зв'язку з поширенням коронавірусної пандемії у 2019 році та всеосяжної російської вторгнення у лютому 2022 року.

Розвиток екотуризму та мисливського туризму в кожній країні сприяє захисту навколишнього середовища, враховуючи всі міжнародні екологічні стандарти та організовуючи правильний, науково обґрунтований підхід, що, в свою чергу, сприяє створенню нових робочих місць та економічному розвитку [2].

Розвиток зеленого і мисливського туризму може принести певні економічні та екологічні переваги, але лише в тому випадку, якщо між туристичною галуззю та збереженням природи зберігається баланс. Втрата біорізноманіття є серйозною проблемою.

Метою цієї роботи є аналіз ситуації з зеленим і мисливським туризмом в Україні до початку російського вторгнення міжнародних норм та правил екологічної діяльності, перспективи розвитку галузі екотуризму в післявоєнному періоді та одночасного збалансованого розвитку полювання в природних районах, які не впливають на екологічні руйнування.

У багатьох країнах світу мисливський туризм широко поширений як форма туризму, яка є активним відновленням людей, які мають на меті вивчити затверджені види тварин, відстеження та полювання. Цей тип туризму інтенсивно розвинений і все більш поширений, оскільки іноземні мисливці платять значно вищі ціни за послуги, пропоновані на мисливських фермах.

Екотуризм дуже ефективний у розвинених західних країнах. У Сполучених Штатах використання лісів для рекреаційних цілей приносить користь у 47 доларів за кожен вкладений долар. Найцікавішими і найпопулярнішими країнами для мисливського туризму є Румунія, Чехія, Угорщина, Болгарія, Австралія, Австрія, Ботсвана, Танзанія, Аргентина, Киргизстан, Канада та Таджикистан. У Норвегії ландшафт перетворюється на мету відпочинку, хоча туризм розглядається як засіб порятунку сільського населення, яке зменшується [4].

Мисливський туризм дуже багатий різними типами активного відпочинку. Більшість мисливських туристів зацікавлені в полюванні. Мисливський туризм також включає лісові прогулянки для вивчення та спостереження за дикими тваринами, полювання на трофеї, розведення собак, фотографії дикої природи та відео, а також підготовку. Мисливський туризм може бути екстремальним, спортивним та розслабляючим або навчальним. Мисливський туризм має свої унікальні характеристики. Реалізація такого туризму суворо регулюється по відношенню до захисту диких тварин та птахів на землі. У більшості країн світу є чіткі часи полювання, дозволи на відстріл тварин та обмеження на кількість та тип трофеїв. Оскільки в багатьох європейських країнах є мало лісів, дикі тварини тримають на мисливських фермах і деякий час годують для майбутнього полювання. У цьому контексті деякі ліси в країнах ЄС, навіть якщо вони менші, мають значно вищі показники чисельності диких тварин, ніж природні ліси в Канаді [3].

Через високі витрати на зброю, обладнання, ліцензії на полювання та послуги, мисливський туризм - одна з найдорожчих форм активного відпочинку. В середньому витрати на послуги туристичного мисливця становлять близько 200 доларів на день у всьому світі. У той же час, умови життя для мисливців на відкритому повітрі дуже спартанські.

Український карпатський регіон є важливою мисливською зоною завдяки своїм багатим лісовим запасам. Диких кабанів, оленів, лося, оленів та білих слабких оленів полюють, а менші дикі тварини включають лисиці, борсуки, кролики та вовки. Ще один центр полювання на птахів - це область Одеси в заплавах Дунаю. У регіоні Одеси мисливські тури організуються на фазани, куликів, куріпок, качки та диких гусей. Туристи, які беруть участь у таких турах, повинні володіти сертифікатами на полювання та контрольну картку полювання, а також дозвіл на перевезення та носіння мисливської зброї.

Туристична індустрія, в якій близько 10 % усіх працівників працюють у всьому світі, активно розвивається. У країнах ЄС туризм припадає на 6 % валового внутрішнього продукту [2]. У Україні полювання, звичайно, стало складнішим після російської агресії в 2022 році. Мисливці були одними з перших, хто став на захист країни. З часу війни мисливський туризм набув важливіше значення. Для деяких це може бути основою для психологічної реабілітації, повернення до мирного життя в гармонії з природою, для інших початку його власної компанії.

Поки що мисливський туризм залишається незначним сектором у туристичній галузі. Результати наукових досліджень показують високу економічну ефективність цього типу туризму. Вчені [2-5] проаналізували досвід різних країн світу та стверджують, що мисливський туризм може принести високий прибуток, якщо він буде належним чином організований, і що ці прибутки значно вищі, ніж щорічний дохід від продажу деревини за середніми європейськими цінами. У більшості країн світу мисливська індустрія працює в ринкових умовах. У той же час вона приносить значні переваги національній економіці. Оподаткування компаній (компаній та організацій), які організують розведення та мисливський туризм, доповнює державні та місцеві домогосподарства, а також домогосподарства місцевих громад. У той же час головним завданням підприємців для ефективного та успішного розвитку в мисливському туризмі є захист та відновлення диких запасів у мисливській галузі. На жаль, більшість мисливських компаній в Україні залишаються невивідними [4].

Після закінчення війни лісовий сектор в Україні має багато можливостей розвивати зелений туризм та мисливський туризм. Площа лісового фонду України включає унікальні природні комплекси з високою ландшафтною цінністю, яка населена рідкісними видами тварин та рослин. Використання ландшафтів, унікальних лісових районів, флори та фауни, природних пам'яток та інших об'єктів із комбінованою природою, історією та культурною цінністю як туристичні ресурси, створення екологічних шляхів, розвиток декількох екологічних турів, розвиток туризму та екскурсійних служб, рекламних заходів щодо лісових компаній. Що стосується мисливського потенціалу, то можна буде залучати туристів для зміцнення здоров'я (духовна реабілітація), розслаблення, екологічної освіти, що сприятиме

розвитку нових туристичних послуг та збільшити щорічний дохід від туризму до лісових та мисливських компаній післявоєнного періоду.

Для розвитку зеленого і мисливського туризму в Україні необхідно: Передача покинутих мисливських угідь від органів державної влади у користування (оренду) мисливським товариствам та комерційним організаціям, які будуть залучатися до облаштування мисливських угідь. Забезпечити неухильне виконання положень щодо надання у користування мисливських угідь, а також суворе дотримання правил полювання в Україні. Створити Державну службу охорони мисливських тварин, яка здійснюватиме контроль за користувачами мисливських угідь, мисливцями та боротиметься з браконьєрством. Розробка та впровадження державної програми розвитку мисливського господарства України на найближчі 10 років [1].

В Україні є достатньо умов для покращеного розвитку як зеленого так і мисливського туризму. Успіх такого туризму залежить від рівня організації, інфраструктури та регулювання генофонду мисливських тварин, покращення екологічних умов в природокористуванні.

Таким чином, якщо створити відповідні умови для полювання, мисливські угіддя можуть стати популярними як в Україні, так і за кордоном, а це пряме залучення капіталу, інвестицій та інтересу до нашої країни у всіх сферах діяльності.

Розвиток екотуризму, включаючи мисливські райони в українському лісовому господарстві в туристичних маршрутах, є дуже перспективним і не тільки збільшить екологічну та історичну обізнаність туристів, але й створить додаткові стійкі джерела доходу для лісових та мисливських компаній, розвиваючи внутрішній туризм та збільшуючи туристичний потік у Україну в цілому. Швидке та повне відновлення природного екологічного потенціалу країни для впровадження екологічного мисливського туризму після війни є неможливим. Незважаючи на те, що наслідки руйнування навколишнього середовища, спричиненого ворожістю агресора, будуть незворотними, із погіршенням ландшафту, знищення флори та фауни, унікальні екологічні та культурні та історичні місця відповідного регіону, потенціал розвитку зеленого туризму та мисливського туризму, враховуючи міжнародний досвід, у Україні збережеться. Економіка країни зможе покращити свій потенціал для розвитку зеленого туризму та мисливського туризму. За підтримки іноземних партнерів та інвесторів розвиток прискориться, і через певний час досягне рівнів країн Європейського Союзу та інших цивілізованих країн світу.

Список літератури:

1. Губицький Н. П. Матеріали наукової конференції студентів "Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення"(м. Львів, 2 червня 2022 р.). Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2022. С.162-163.
2. Делеган І. В., Чернявський М. В., Феннич В. С. Перспективи розвитку мисливського господарства Закарпаття (Практичні рекомендації щодо розвитку мисливського господарства із запровадженням багатофункціонального, наближеного до природи ведення лісового господарства). Івано-Франківськ : Фоліант. 2017. 158 с.
3. Кульчицька Є. Міжнародні тенденції розвитку мисливського туризму. *Вісник Львівського університету* (Серія «Внутрішньосімейні стосунки»). 2014. Том. 34. С. 151–159.
4. Мельниченко О. А., Шведун В. О. Особливості розвитку індустрії туризму в Україні: монографія. Харків : Вид-во НУЦЗУ. 2017. 153 с.
5. Трусова Н. В., Свиноус І. В., Присяжнюк Н. М., Федорук Ю. В., Федорук Н. М. Мисливське господарство як галузь економіки: зарубіжний досвід та виклики для України. *Ефективна економіка*. 2023. No 4. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023.